

Antrenör Yeterlilik Ölçeği II

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Antrenör Yeterlilik Ölçeği II*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16933>

Özet

Antrenör Yeterlilik Ölçeği II (AYÖ-II), antrenörlerin mesleki yeterlilik algılarının değerlendirilmesini amaçlayan geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu çalışmada, ölçeğin Türkçe diline uyarlama, yapı geçerliliği ve güvenilirlik analizlerini sunmaktadır. Ölçek, spor bilimleri alanında antrenörlerin kendilerini ne derece yetkin gördüklerini belirlemeyi hedefler ve 18 maddeden oluşur. Uygulama, 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi (1-Az, 4-Tam) ile yapılmaktadır. Yapılan analizler, ölçeğin Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin literatürde kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Antrenör yeterliliği, ölçek uyarlama, yapı geçerliliği, güvenilirlik, spor psikolojisi, **DFA**.

Yazarlar

Volkan Unutmaz, T. Gençer.

Amaç

Antrenör Yeterlilik Ölçeği II'nin (AYÖ-II) Türk spor bilimleri alanında kullanılabilmesi amacıyla, ölçeğin dilsel ve kültürel uyarlaması gerçekleştirilmeye ve elde edilen verilerde ölçeğin yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılık güvenilirliğini tespit etmektir. Ölçek, antrenörlerin kendi yeterliliklerini çok boyutlu bir perspektiften değerlendirmelerine olanak tanır.

Bu ölçek, antrenörlerin yeterlilik algılarının **motivasyon**, oyun stratejileri, teknik öğretim, karakter oluşumu ve fiziksel kondüsyon gibi kritik boyutlarda bilimsel yöntemlerle ölçmeyi amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, antrenörlerin mesleki yeterlilik algılarını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle Sosyal Bilişsel Teori bağlamında ele alınan öz-yeterlilik kavramının (Self-Efficacy) antrenörlük mesleğine özgü bir uygulamasıdır. Yeterlilik, antrenörün belirli görevleri başarıyla yerine getirme kapasitesine olan inancının yansımasıdır.

AYÖ-II, antrenör yeterliliğini 18 madde ve beş temel alt boyutta inceleyen çok boyutlu bir yapıdır:

Motivasyon

Oyun Stratejileri

Teknik Öğretimi

Karakter Oluşumu

Fiziksel Kondüsyon

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak test edilmiştir. İlk DFA bulguları, ölçeğin alanyazında kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir ($\chi^2=240.82$, $df=125$, $\chi^2/df=1.93$, **RMSEA** = 0.061, NNFI= 0.89, CFI=0.91, IFI=0.92, SRMR = 0.055, GFI=0.90, AGFI= 0.86).

Yapılan madde analizi sonucunda, ölçeği oluşturan maddelere ait t-değerlerinin 7.64 ile 13.26 arasında değeri kenlik gösterdiği ve elde edilen tüm değerlerin istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p<.01$) belirlenmiştir. Bu durum, maddelerin ayırt edicilik gücünün yüksek olduğunu işaret etmektedir. DFA sonucunda, alt boyutlara ilişkin Standardize Edilmiş Lambda (λ) değerleri .51 ile .81 arasında, R² değerleri ise .26 ile .66 arasında değer almaktadır; bu da maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach's Alpha** katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Alt boyutlar için elde edilen katsayılar kabul edilebilir aralıklarda yer almaktadır:

Motivasyon alt boyutu: .64

Oyun Stratejileri alt boyutu: .74

Teknik Öğretimi alt boyutu: .74

Karakter Oluşumu alt boyutu: .68

Fiziksel Kondüsyon alt boyutu: .70

Ölçeğin bütünü için hesaplanan genel iç tutarlılık katsayısı ise oldukça yüksek olup, **.89** olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlar, Antrenör Yeterlilik Ölçeği II'nin Türkçe formunun güvenilir ölçümler sunduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Antrenör Yeterlilik Ölçeği II'nin yapısal geçerliliğini belirlemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Analiz, ölçeğin orijinal yapısında yer alan beş faktörlü modelin Türkçe örneklemdeki uyumunu değerlendirmiştir. Başlangıç analizinde uyum indeksleri kabul edilebilir düzeyde olsa da ($\chi^2/df=1.93$), modifikasyon indeksleri incelenmiştir.

Uyum indekslerini daha da iyileştirmek amacıyla, aynı boyut altında yer alan 5. ile 12. ifadeler ve 8. ile 13. ifadeler arasındaki ilişkiler serbest bırakılarak analiz tekrarlanmıştır. Tekrarlanan DFA sonucunda uyum indekslerinde önemli bir iyileşme kaydedilmiştir ($\chi^2=203.73$, $df=123$, $\chi^2/df=$

1.66, RMSEA = 0.052, NNFI= 0.92, CFI=0.94, IFI=0.94, SRMR = 0.049, GFI=0.91, AGFI= 0.88). Bu iyileştirilmiş model, ölçeğin beş faktörlü yapısının Türk popülasyonunda da geçerli olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 18 maddeden oluşan, 5 alt boyutlu öz bildirim ölçeği.

Language Available: Türkçe

Population Group: Antrenörler (Coaches)

Age Group: Yetişkin antrenörler popülasyonuna yöneliktir.

Population Details: Ölçek, antrenörlerin sporcularına yönelik yeterlilik algılarını değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Test Methodology: 4'lü Likert tipi derecelendirme (1-Az, 2-Orta, 3-Yüksek ve 4-Tam) sistemi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Antrenör Yeterlilik Ölçeği II, **motivasyon**, teknik öğretim, fiziksel kondüsyon, Doğrulayıcı Faktör Analizi, iç tutarlılık.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: volkanunutmaz@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar Volkan Unutmaz.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

Sorumlu yazar: **Volkan Unutmaz**.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [antrenor-yeterlilik-olcegi-ii-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Unutmaz, V. ve Gençer, T. (2017). Antrenör Yeterlilik Ölçeği II'nin Türkçe uyarlama çalışması. *Spor Bilimleri Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 69-78. Doi: 10.25307/jssr.337768

Makalenin orijinal Dergipark bağlantısı: dergipark.gov.tr

Antrenör Yeterlilik Ölçeği II Maddeleri

ÖNEMLİ NOT: Ölçek, toplamda 18 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddelerinin metinleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM